

SUULINE KÜSIMUS ARUTELUGA O-0029/08/variant1

vastavalt kodukorra artiklile 108

esitaja: Elly de Groen-Kouwenhoven, Angelika Beer ja Caroline Lucas Verts/ALE fraktsiooni nimel, Luisa Morgantini GUE/NGL fraktsiooni nimel, Annemie Neyts-Uyttebroeck ALDE fraktsiooni nimel, Ana Maria Gomes PSE fraktsiooni nimel, Ģirts Valdis Kristovskis UEN fraktsiooni nimel, Karl von Wogau ja Stefano Zappalà PPE-DE fraktsiooni nimel
nõukogule

Teema: Uraani sisaldava lahingumoonna keelustamise rahvusvaheline leping

Vaesestatud uraani kasutamine sõjategevuses on vastuolus kirjutatud ja tavapärase rahvusvahelise humanitaar- ja keskkonnaõiguse põhisätete ja põhimõtetega. Seetõttu kordas Euroopa Parlament novembris 2006 oma varasemaid üleskutsesid kehtestada uraani sisaldava lahingumoonna moratorium, võttes vastu resolutsiooni bioloogiliste relvade ja ebainimliku tavarelvastuse kohta. Toetus sellele kasvab kogu maailmas. Märtsis 2007 võttis Belgia vastu siseriikliku õigusakti, millega keelatakse uraani sisaldava lahingumoonna tootmine, kasutamine, hoidmine, müük, omandamine, tarnimine ja vedu. Mais 2007 pani Euroopa Parlament välja Iraagis uraani sisaldava lahingumoonna ohvriteks langenute pilte ja tunnistajate ütlusi (70% Iraagist on kaetud vaesestatud uraanist pärineva tolmuga). Oktoobris 2007 tegi Itaalia kaitseminister teatavaks, et 37 Itaalia sõdurit suri ajavahemikul 1996–2006 tõenäoliselt kokkupuute tõttu lahingumoonnast pärineva uraaniga Iraagi ja Balkani missioonil. Paljudes teistes riikides on olnud samasuguseid juhtumeid, mis puudutavad sadu veterane. Ühendkuningriigis ja Ameerika Ühendriikides teeb järjest rohkem muret uraanitolmu mõju tervisele, mille tõttu on kasutusele võetud tagasipöörduvate sõdurite tervise testimise süsteem. Detsembris 2007 võttis ÜRO Peaassamblee suure häälteenamusega vastu resolutsiooni, milles rõhutatakse muret uraani sõjaline kasutamise pärast. Resolutsioonis vaesestatud uraani sisaldavate relvade ja lahingumoonna kasutamise mõjude kohta palutakse tungivalt ÜRO liikmesriikidel veel kord uurida uraani sisaldava lahingumoonna kasutamisest tulenevaid terviseriske. Uraani keemilise toksilisuse ja võimaliku kantserogeense laadi kohta saadud täiendavad tõendid kohustavad rakendama ettevaatusprintsipi ELi õiguse kohaselt.

1. Milliseid meetmeid on nõukogu võtnud või kavatses võtta Euroopa Parlamendi resolutsiooni täitmiseks?
2. Kuidas kavatses nõukogu lisada uraani sisaldava lahingumoonna küsimuse nõukogu poolt vastu võetud Euroopa julgeolekustrateegiasse ja massihävitusrelvade strateegiasse?
3. Milliseid tagatisi saab nõukogu anda – ettevaatusprintsipi järgmiseks ja vaesestatud uraanist pärineva tolmu hindamiseks igal missioonil – selle vältimiseks, et uraani sisaldavat lahingumoonna kasutatakse nii ESDP-missioonidel ELi nimel või egiidi all kui ka koostöös NATO ja USAga?
4. Milliseid tagatisi saab nõukogu anda, et vältida ESDP-personali kontakte vaesestatud uraanist pärineva tolmuga saastatud objektidega ja nende sisenemist saastunud aladele?
5. Millist dialoogi on nõukogu sekretariaat pidanud USA osapoolte, Euromili, sõdurite ja tsiviilisikutega selles küsimuses, näiteks seoses Balkani ja Iraagi operatsioonidega?

Esitatud: 01.04.2008

Edastatud: 02.04.2008

Vastuse tähtaeg: 23.04.2008